

Quintus Horatius Flaccus, Carmina I, 11

Tu ne quaesieris – scire nefas – quem mihi, quem tibi
finem di dederint, Leuconoe, nec Babylonios
temptaris numeros ! Ut melius quidquid erit, pati,
seu plures hiemes, seu tribuit Iuppiter ultimam,
quae nunc oppositis debilitat pumicibus mare
Tyrrhenum. Sapias, vina liques et spatio brevi
spem longam reseces ! Dum loquimur, fugerit invida
aetas. Carpe diem, quam minimum credula postero.

Horacy, Do Leukonoe, (I, 11)

Ty nie dociekaj, znać bezbożnie, jaki mnie, jaki tobie
Koniec bogowie dadzą. O Leukonoe!, abyś babilońskich
Nie badała liczb! O ile lepiej, cokolwiek będzie, znosić.
Albo liczne zimy, albo przydziela Jupiter ostatnią,
Która teraz rozbija o wystające skały morze
Tyrreńskie. Bądź mądrą, klaruj wina, i w krótkim okresie czasu
Wielką nadzieję powściągnij. Dopóki mówimy, ucieknie zazdrosna
Młodość. Chwytaj dzień, jak najmniej łatwowierna dla przyszłości.

SŁOWNICTWO I GRAMATYKA

Tu ty

Ne – aby nie

Quaero ere quaesivi quaesitum 3 – szukać quaesieris = quaesiveris - indicativus futuri primi activi, II singularis

Scio ire scivi scitum 4 - znać wiedzieć – scire - infinitivus praesentis activi

Nefas – bezbożność niesprawiedliwość (nieodmienne)

quem – acc sing – qui, quae, quod – który, a, e,

mihi – dativus – ego – ja

tibi – dat sing – tu – ty

Finis is III m - koniec finem - acc singularis

Di = dii = dei bogowie nom pluralis deus i II m - bóg

Do dare dedi datum I - dać dederint – indicativus futuri primi activi III pluralis

nec – i nie, a nie

Babylonios ..... numeros acc pluralis

numerus i II m liczba cyfra

Tempto are avi atum 1 – próbować badać dotykać; temptaris = temptaveris – indicativus futuri primi activi II singularis

ut jak, jak tylko

Bene dobrze – melius (lepiej), optime (najlepiej)

Quisquis, quidquid – ktokolwiek, cokolwiek

Erit - ind futuri primi, III sing - sum esse fui być

Pator pati passus sum 3 – cierpieć znosić dopuszczać pati - infinitivus praesentis

Seu..... seu – albo..... albo

Hiems hiemis III f - zima plures hiemes acc sing

Plures plura – więcej liczniejsi

Tribuo ere ui ibutum 3 - przydzielać tribuit - ind praes act III sing

Ultimus a um najdalszy najdalej oddalony - ultimam acc sing

nunc teraz

qui, quae, quod – który, a, e

Oppono ere posui positum 3 – położyć nadstawić - oppositus a um - part perf passivi

Oppositis ..... pumicibus abl pluralis

pumex pumicis III m – lawa rozpadlina

Debilito are avi atum 1 – czynić ułomnym, debilitat - ind praes activi III singularis

Mare maris III n - morze mare Tyrrhenum morze Tyrreńskie

Sapio ere sapii 3 - być mądrym smakować sapias coniunctivus praes act II sing.

Vinum i II n - wino, vina – accusativus pluralis

Liqueo ere liqui/licui 2 – być czystym, liques: ind praes activi II singularis

et i

Spatio brevi abl sing; spatium i II n – przestrzeń, oddalenie, odległość, okres czasu
brevis, e – krótki

Longam spem acc sing spes spei V f – nadzieja, longus, a, um długi,

Reseco are secui sectum 1 – odciąć odjąć; reseces con. praes activi II singularis

Dum dopóki

Loquor loqui locutus sum 3 mówić loquimur ind praesentis I pluralis,

Fugio ere fugi fugiturus 3 – uciekać fugerit ind futuri exacti activi III singularis – futurum exactum ma znaczenie czynności, która niewątpliwie nastąpi,

Invidus a um zazdrosny

Aetas atis III f – wiek, życie, młodość

Carpo ere carpsi carptum 3 rwać zrywać; carpe – imperativus praesentis act II sing.

Diem acc singularis dies diei V f - dzień

Parvus a um – mały; minor, minus, (mniejszy) minimus a um (najmniejszy)

quam jak, jak bardzo

Credulus a um łatwowierny

Posterus a um przybywający następujący, przyszły, postero dat sing

Metrum tej pieśni (carmen) asklepiadejskie większe

Największą sławę zdobył Horacy pieśniami „Carminum libri IV”. Formę najrozmaitszych zwrotek przejął od Greków, zwłaszcza Alkajosa, Safony i Anakreonta, a szczycił się tym, że pierwszy eolską pieśń (carmen) wprowadził w italskie miary wierszowe. „Carmina” tworzył poeta na cześć: przyjaźni, miłości, wina, poezji. Poświęca też swoje pieśni wypadkom politycznym i sprawom społecznym. Wypowiedział w nich swoje poglądy filozoficzne i religijne oraz opowiedział o swoich własnych przeżyciach.

